

Het Kustersluik

Heemkundevereniging Sprang-Capelle

Jaargang 17
2023

Redactieadres: Schoolstraat 20, 5161 ZD Sprang-Capelle, tel. 0416-312210
Redactieleden: Koos Nieuwenhuizen, Piet Pruijssers, Dieter Verbeek, Rien Visser, Netty Waarts

no. 2
mei

Van de redactie

Voordat alle gepensioneerden op vakantie gaan, komt er nog een Kustersluik uit. Misschien wat leesvoer voor op de camping of in de lounge van een hotel. Ik zie de meesten van u het lezen onder de parasol in de eigen tuin. Maar het maakt in principe niet uit waar u het leest, als het maar gelezen wordt.

Het is weer een Kustersluik met van alles wat. En dat hoort ook zo bij een actieve vereniging. U leest natuurlijk de verslagen van onze activiteiten in de afgelopen maanden. Maar ook aankondigingen van komende activiteiten. En iets wat niet zo vaak gebeurt bij onze vereniging: de aankondiging dat een activiteit niet doorgaat. Het bezoek aan ons Provinciehuis is verschoven naar een latere datum. Neem daar goede nota van.

In de kop van dit Kustersluik staan de namen van de redactieleden die er altijd voor zorgen dat er een interessant nummer ver-

schijnt. Koos Nieuwenhuizen heeft daar altijd zeer actief aan meegewerkt. Maar zoals u wellicht weet is Koos ernstig ziek. Heel verdrietig voor ons, maar in de eerste plaats voor zijn gezin en familie. Wij wensen hen veel sterkte toe in de komende tijd.

Let u ook even op de oproep van Hans Dorr. Hij vraagt namens de redactie van 'Bruggeske' interessante verhalen van de sportverenigingen in ons dorp. Naast de eerdere themanummers van 'Bruggeske' zijn ze nu gestart met een 'Bruggeske' over de sport. U kunt altijd een mooie bijdrage leveren aan een activiteit van onze vereniging.

Veel leesplezier en een goede zomertijd toegewenst.

Rien Visser

Van de bestuurstafel

Met een wispelturig voorjaar zijn we toch al weer vele maanden verder in 2023. Maar de zomer is in aantocht.

We hebben inmiddels al een aantal lezingen achter de rug, en natuurlijk de Algemene Ledenvergadering met aansluitend de film over het dorpsbeeld van Sprang-Capelle.

Tijdens de ALV heeft het bestuur de aandacht gevraagd voor het beleidsplan 2023-2027. Een plan met een aantal concreet benoemde ontwikkelingen die we als heemkundevereniging in gaan vullen. Het plan komt op de website te staan, zodat het breed toegankelijk is. Bij het uitvoeren van het beleidsplan hebben we uw hulp natuurlijk nodig; daarom doen we een beroep op uw vrijwilligersinzet.

De inzet van een bijzondere vrijwilliger heeft het bestuur doen besluiten om tijdens de ALV kenbaar te maken dat in maart de Zilveren Draagspel van Brabants Heem op initiatief van het bestuur is uitgereikt aan Koos Nieuwenhuizen. Een meer dan verdiende uitreiking voor het jarenlang ondersteunen van onze vereniging in meerdere vrijwilligersfuncties.

Wat tot nu toe stil is gebleven, is dat het op 1 januari 2023 100 jaar geleden was dat de toenmalige zelfstandige gemeenten Sprang, Capelle en Vrijhoeve-Capelle samengevoegd zijn tot de gemeente Sprang-Capelle.

Dat niet iedereen destijds dat een goed idee vond, kunt u in 'Bruggeske' lezen. U kunt het ook zien bij een expositie die hierover in 'Ons Heem' opgesteld wordt.

Meer informatie hierover op onze website en in dit Kustersluik.

Nog verder in de tijd voor ons ligt het veertigjarig bestaan van onze vereniging in 2024. Het bestuur is van mening dat we hier uitgebreid aandacht aan moeten geven. Dat zal plaatsvinden op zaterdag 1 juni 2024 in Zidewinde.

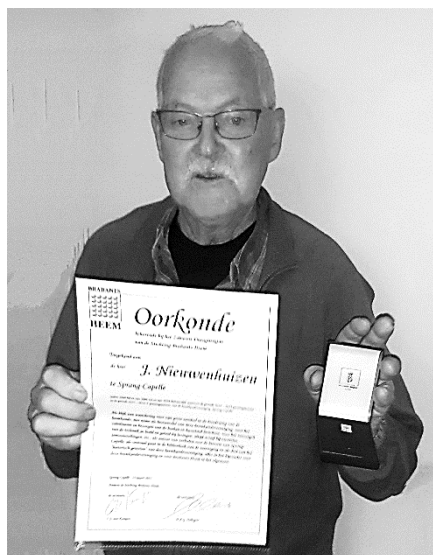
Ook willen we nu weer vragen om regelmatig op onze website te kijken. Graag ook bij de vrijwilligers-vacatures.

Wist u dat u onder het kopje 'informatie' het aantal bezoeken aan onze site kunt volgen?

Ik wens u veel lees- en kijkplezier en een fijne vakantietijd.

Wim Konings

De Zilveren Draagspeld voor Koos Nieuwenhuizen

Binnen een vereniging is er een groep leden die - naast hun interesse - zich ook graag in willen zetten voor activiteiten. Dat bepaalt het succes van de vereniging.

Deze groep vrijwilligers dragen de activiteiten, en zijn daarmee de kartrekkers zodat hetgeen we willen bereiken ook gerealiseerd kan worden.

Het is daarom van groot belang dat er voor deze inzet waardering namens het bestuur en leden getoond kan worden aan die vrijwilligers. Daarom ook een jaarlijkse, gezellige avond waar de zon vooral op onze vrijwilligers schijnt. Maar het is ook fijn om de waardering te tonen door mede namens Brabants Heem hen de Zilveren Draagspeld uit te reiken.

Die draagspeld is op 13 maart aan Koos Nieuwenhuizen uitgereikt. Vanwege gezondheidsredenen gebeurde dat in huiselijke kring. De draagspeld is hem toegekend om zijn grote bijdrage aan de heemkundevereniging Sprang-Capelle gedurende een lange periode en aan Brabants Heem in het algemeen.

Hij werd in januari 1988 lid en heeft zich sindsdien zeer verdienstelijk gemaakt voor de vereniging als bestuurslid (periode 2006-2018), o.a. als penningmeester. Hij heeft vele verhalen gemaakt voor 'Bruggeske', verzorgde de techniek bij lezingen, was lid van de redactie van Het Kustersluik, beheerde de bibliotheek en coördineerde de bezorging gedurende een aantal jaren.

Daarbij is Koos een innemende persoonlijkheid die veel zaken gedurende zijn lidmaatschap op een soepele wijze binnen de vereniging heeft kunnen stroomlijnen met respect voor ieders mening.

Wim Konings

Kleine excursie naar het Provinciehuis van Noord-Brabant

Op vrijdag 16 juni zou de kleine excursie naar het Provinciehuis in 's-Hertogenbosch gaan. **Maar helaas, die gaat niet door.** De werkgroep die het programma opstelt, had al een jaar geleden contact gelegd met iemand uit het Provinciehuis die een excursie zou regelen. Maar door drukte en onvoorziene omstandigheden konden we maar met acht mensen terecht. Dat is de moeite niet.

Er is nu een nieuwe datum gepland: **27 oktober 2023**. En ze hebben het daar toch goed met ons voor: we krijgen een gratis lunch aangeboden.

Dus schrap die datum van 16 juni uit uw agenda en schrijf bij 27 oktober: bezoek aan ons Provinciehuis. Te zijner tijd wordt u over deze kleine excursie nog nader geïnformeerd.

Rien Visser

Bruggeske en sport

Wat heeft ons 'Bruggeske' met sport te maken? Niets natuurlijk, behalve dat het soms een sport is om alles op tijd af te krijgen.

Wat we willen is een 'Bruggeske' uitbrengen met als thema de sportclubs in Sprang, Vrijhoeve en Capelle. De afgelopen jaren hebben we diverse themanummers uitgebracht. Het laatste was het boek over de koren.

Nu willen we de geschiedenis van de sportclubs vastleggen. Daar hebben we uw hulp bij nodig. Wie heeft er informatie over zijn of haar sport? Informatie uit het verleden, informatie van het heden. We hebben het dan over alle sporten die in clubverband werden en worden beleefd. Dus niet alleen de voetbal- of de tennisclub, maar ook de schaakvereniging of de visclub.

Foto's, krantenknippels, notulenboeken, verslagen van evenementen, noem maar op. Alles is welkom

Kent u iemand of bent u iemand die we kunnen vragen om te vertellen, zodat we dat verhaal kunnen opschrijven.

Werkelijk alles is welkom.

Wie helpt ons op weg?

Daarnaast zoeken we leden die ons willen helpen met rubriceren, interviewen en schrijven

En verder alles wat er nodig is om van de sport in onze gemeente een compleet tijdsbeeld te maken.

Aanmelden kan op redactie@heemkundesprangcapelle.nl of telefonisch bij Hans Dorr: 06-54982009

Hans Dorr

In memoriam

Sinds het laatste Kosterluik zijn er drie leden overleden.

Mevr. J.S. Kuijsten-Vos, Kastanjestraat 17, 5143 CZ Waalwijk,
Hr. W.G. van Herwijnen, Ambachtsherenlaan 15, 5165 CW Waspik,
Hr. A.J. Schouten, Willem de Zwijgerstraat 19, 5161 HB Sprang-Capelle.

In gesprek met Henny Rijkers

Maart roert zijn staart! Tussen de sneeuwvlokken door richting Hendrik Chabotstraat. Even de ingang opzoeken, en ja hoor, er wordt opengedaan. Ik word verwacht. Deze keer ga ik in gesprek met Henny Rijkers.

Geboren in IJsselmonde, midden in de oorlog. Ze woonde daar tijdelijk en dat kwam zo. Pa protestants en ma katholiek; dat was lastig in die tijd, want twee geloven op één kussen daar slaapt de duvel tussen. Dat zeiden ze zo in die tijd. Haar vader had de oplossing: dan ga ik er zo dicht tegenaan liggen dat hij er niet tussen past!!! Henny was twee weken oud toen ze terugkeerde naar Sprang. Ze groeide op aan 't Oosteind. Met de ene oma naar de katholieke kerk en met de andere oma naar de protestantse kerk, zo steek je overal wat op. Thuis in de slagerij altijd meegewerkt, de speklappen moesten bezorgd worden. Van de ene kant van het dorp naar de andere kant op de fiets met aan weerskanten een mand, en bestellingen ophalen, want er was niet overal telefoon. Later kwam er ook een brommer, maar dan moest je wel 16 jaar zijn. Dat is een keer misgegaan. Op zaterdagmiddag ging Henny naar Klundert; daar volgde ze een cursus om gymles te gaan geven, samen met Adri Broeks en Annie Veenstra. Maar er moesten eerst nog heel wat bestellingen de deur uit. Gauw op de brommer, dan ging het lekker snel. Had ze dat nu maar niet gedaan, want ze kwam de politie tegen en dat liep niet goed af. Toentertijd moest je daarvoor voor de rechter verschijnen. De agent adviseerde haar alles eerlijk op te biechten, dan viel het misschien nog mee.

Zo gezegd, zo gedaan, en ze kwam er met een waarschuwing vanaf. Verliefd, verloofd, getrouwd, bij haar ouders in de Molenstraat ingewoond, daarna verhuisd naar Besoijen. Daar heeft ze ook nog gymles gegeven.

Tot de slagerij ophield te bestaan, was ze daar de helpende hand. Na de scheiding moest er voor haar en haar twee dochters wel brood op de plank komen. Baan gezocht en gevonden in de schoenen, met koffers vol gesjouwd langs winkels, bedrijven en beurzen, ook in 't buitenland. Ze was een goede verkoopster en beheerste ook haar talen. Weggekocht door Henkelman, want die zocht een goede verkoopster en daar stond wel iets tegenover, wat ook belangrijk is als alleenverdiener. 13 jaar op en neer naar Nieuwegein naar het schoenencentrum waar de klanten naartoe kwamen om te handelen. Ze werd het goed zat elke dag in de file en dat heen-en-weer gereis. Gelukkig is het bedrijf naar Waalwijk verhuisd, en ze heeft het tot aan haar pensioen volgehouden.

De dochters zijn uitgevlogen en hebben dat reislustige van hun moeder, denk ik. Maar waar ze ook woonden, Henny ging op bezoek, maakte prachtige foto's en heeft een hele verzameling fotoalbums die ze zelf gemaakt heeft. Zo kan ze ook nog steeds nagenieten van al die prachtige reizen.

Oostenrijk is zo'n geliefd land dat ze er met elkaar in het dorp - waar ze vaak kwamen - een huis hebben gekocht. Waar ze nu ook nog regelmatig verblijven, en tussendoor is het te huur.

Ze rijdt er zelf naartoe, want in Oostenrijk kun je boven de 75 jaar geen auto meer huren. Dan zit je daar te koekeloeren zonder auto. Je kunt er ook fijn fietsen, maar een auto is voor 't gemak.

Tussen de fotoalbums ligt ook een mooi exemplaar van Sprang Capelle en omgeving over de flora en fauna, de moeite waard om te bekijken.

Hoe kwam je zo bij de heemkundevereniging terecht?

Na de pensionering zoek je zo wat bezigheden en contacten en zo is 't gekomen. De lezingen zijn interessant en eropuit is ook gezellig, en je spreekt en ziet weer eens wat. Met een bus op pad en onder leiding van een gids dingen bekijken, daar steek je altijd wat van op. Je bent in het dorp opgegroeid, dus je komt altijd bekenden tegen, en Sjaak de Bie vond de dialectgroep wel iets voor mij. Vind ik ook heel leuk; zo onder elkaar komen de leukste dingen tevoorschijn.

Dank je wel voor dit gesprek, in beweging blijven en ik hoop dat je nog een poosje je steentje kunt bijdragen aan de vereniging. Blijf genieten van alles om je heen. Het ga je goed.

Marry Molenaar

Verlag van de lezing over 'De jaren 80, doemdenkers en positivo's' op 7 maart 2023 door Ad Rooms

Ad Rooms brengt de goed gevulde zaal in Zidewinde terug naar een nog jonge geschiedenis. Wij kennen Ad nog van zijn lezing in 2016 over de (grote) gezinnen XXL. Hij staat al voor de vierde keer op ons jaarprogramma vermeld met de lezing over bovenstaand onderwerp. Door corona konden de vorige drie afspraken steeds niet doorgaan, maar nu is het dan toch zover.

De ex-journalist heeft op verzoek van het Noord-Brabants Museum in 's-Hertogenbosch meegewerkt aan een tentoonstelling over 'De jaren tachtig'. En daarvoor heeft hij veel interviews afgenomen van mensen die bijzondere herinneringen hebben aan die tijd. Dat heeft geleid tot het schrijven van een boek over die periode en daaruit heeft Ad ook deze lezing gemaakt.

Om warm te draaien laat hij, zonder commentaar, enkele foto's zien, zoals de Rubik's kubus, onderzetters in The A-Team en nog andere. Gezien de reacties uit de zaal zijn dit voor velen nog herkenbare beelden.

Dan blijkt dat de jaren '80 grote invloed hebben gehad op ons dagelijks reilen en zeilen. De negatieve gevoelens vanuit het begin van dit decennium veranderen uiteindelijk naar een positief beeld. Van een grote economische crisis begin jaren '80 naar de val van de Muur in 1989. Of om met van Kooten en De Bie te spreken: 'Van doemdenkers naar positivo's.'

De lezing is verdeeld in diverse thema's: maatschappij – politiek – sport – uitvindingen – mode – film en tv.

Het begint op 30 april 1980 met een demonstratie die bij iedereen nog op het netvlies staat: de kroning van prinses Beatrix. Ongehoorde en nog nooit vertoonde protesten onder het mom van Geen woning? Geen kroning! Met grote verbazing zit men naar de tv-beelden te kijken.

En een jaar later de tot dan toe ongekennd grote demonstraties in Amsterdam en Den Haag, met respectievelijk 400.000 en 550.000 mensen tegen de plaatsing van kruisraketten. Borden en affiches met de teksten 'Liever een Rus in de keuken dan een raket in de tuin', maar deze tekst ook omgekeerd.

Daarnaast zijn de beginjaren tachtig crisisjaren met gigantisch grote werkeloosheid. De kabinetten o.l.v. Ruud Lubbers, die durft te zeggen dat er bezuinigd moet worden. En vervolgens de bekende verkiezingsleus: 'Laat Lubbers het karwei afmaken.'

Nou, daarmee blijkt niet iedereen het eens te zijn. Er komen ongekennd veel demonstraties. Tegen kerncentrales, tegen bont, tegen abortus, tegen de invoering van het melkquotum, tegen apartheid en tegen plaatsing van de kruisraketten op Woensdrecht. Bij de luchtmachtbases zijn overal kampen met actievoerders. Uiteindelijk blijkt dat ze nooit in Woensdrecht zijn geplaatst. De plaatselijke middenstand is er goed mee geweest. Want actievoerders moeten tenslotte ook eten en drinken.

Na de Watersnoodramp van 1953 wordt de strijd tegen het water aangepakt middels het afsluiten van enkele zeegaten en het verhogen van dijken. Imponerend is de Oosterscheldekering die in 1986 wordt geopend.

Aan het einde van dit decennium zijn er twee wereldleiders, één in de Sovjetunie en één in de Verenigde Staten die een einde maken aan de Koude Oorlog, respectievelijk Michail Gorbatsjov en Ronald Reagan.

De Berlijnse Muur valt op 9 november 1989. Ook dat zijn beelden die in je geheugen blijven zitten.

Van heel andere orde zijn de jarentachtigfilms. Voor de liefhebbers: Spetters, De Aanslag, Flodder, Porky's, en op de televisie komt in die jaren voor het eerst het Jeugdjournaal. Ook komen de commerciële zenders met de grotere shows, zoals Sterrenslag. Bijzonder is ook dat een cabaretier als Youp van 't Hek in staat blijkt om een van de eerste alcoholvrije biertjes de nek om te draaien: Buckler.

In juli 1980 wint Joop Zoetemelk als tweede Nederlander de Tour de France en wordt hij in 1985, op de sportief gezien hoge leeftijd van 38 jaar, wereldkampioen wielrennen op de weg.

Het is op sportgebied toch een bijzonder decennium. Er wordt zelfs twee keer een Elfstedentocht gereden en nota bene ook nog eens met twee keer dezelfde winnaar. De jonge melkveehouder Evert van Benthem wint op 21 februari 1985 en op 26 februari 1986 deze Tocht der Tochten.

Het Nederlands voetbalelftal blijft niet achter en wordt in 1988 Europees kampioen. Een imposante huldigingsintocht vindt plaats in Amsterdam. Spontaan springen mensen in de grachten als de rondvaartboot met de spelers langs komt varen. Woonboten dreigen te

zinken, omdat er allemaal mensen bovenop staan.

In de muziek blijkt de invloed van de technische ontwikkelingen van groot belang. We worden geconfronteerd met punk en hardcore en de eerste videoclipps met Prince, U2 en Madonna, maar ook met Nederpop, Doe Maar en de meidengroep de Dolly Dots.

Kortom, er vindt een omslag plaats.

Ook in de mode is dit te zien, voor wie het niet meer weet laat Ad de schoudervullingen zien en kleurrijke kleding met niet te vergeten de opkomst van merkkleding.

Innovaties in de techniek – uitvindingen - kortom een technische revolutie en dat alles voor het gemak van de mens.

Doorbraak van de (personal) computer. Grote bakken verschijnen op kantoren die nog niet kunnen tippen aan de huidige mogelijkheden van ons kleine mobieltje.

De eerste draadloze telefoons, met zo'n grote bak voor of achter in de auto.

Er komen auto's met meer pk's en met minder vervuiling.

Er verschijnen cassettebandjes, cd, walkman, Nintendo.

In de keuken doet de magnetron z'n intrede.

En in ons dorp Sprang-Capelle komt zelfs al geld uit de muur. Gemak dient de mens. Als een Afrikaanse student vol verwondering ziet dat er door enkele knoppen in te drukken, zomaar geld uit de muur komt, zegt hij: 'In Afrika ga ik ook zulke muurtjes bouwen.'

De vele aanwezigen hebben genoten van een lezing vol herinneringen.

Piet Pruijssers

Tegeswôôrig

Wè is ur toch veul veranderd dur de jaore hêên, 't wordt er ammel nie beeter op, waar moet 't toch naor toe?

Ik gôî nor de 80 en dan denk ik, zeker in deze tèèd dikkels ôn vroeger.

Tegeswôôrig maag bekaanst niks meer. Wij han vroeger allemaol unne scheld- of bijnaom, we wiesse gewôôn nie beter.

Niemand wier daor wèrum of koud van. We ginge dur dikkels nog groëts op ook.

Tegeswôôrig maagde dè nie meer zegge want dan krèède gelèèk unnen advecaot ôn de deur.

Nog zoiets raors..... Wij ginge vroeger brèème plukken, echt waar, emmers en pannen vol, thuis waren ze er gemènljik hééél erg blij mee.

Zeker oons oma, die maôkte der de lekkerste sjem van en brèemesap vur over de vanniljepudding die ze môkte.

Hil 'de Stèènd' ging brèème en wè denke jullie van kroote gaôn raope in de haai?

Wij kreege gewôôn unne graote jute zak mee en dan vlug dieje zak vol zien te krèège want dan mochten we pas gaôn speule.

Wè ies dè toch allemaol veraanderd, es ge nou gaô brèème of kroote roape kande un verbaol krèège zo grôôt es mèrege d'n heêlen dag.

Meschien dè ge nog wel ies dun bak in kan draaien.

Es ge iemand zonne nek omdraait of bezope achter ut stuur krùipt, krèède dikkels minder straf.

En al dè gezaonik over ut miljeu..... es de weind ùit 't ôôste komt krèège wij alle. brùinkôôl-lucht ût Dùitslaand over oons hinne.

Ik heb meejelijke meej de jeugd van tiggewôôrig, wij han ut in oonze tèèd wel èrum en een zeuvendehaandse fiets

mer we han gin idee van wè-tur nou, nou we zoo oud zèn allemaol nog mee moete moake,

Hartelijke groeten hôr,

Henny Rijkers

Dorpsfilm over Sprang-Capelle, tijdsbeeld 2017-2022 door Johan van Eersel

De verwachtingen waren hooggespannen, gezien het grote aantal mensen dat zich in de zaal bevond toen de film werd aangekondigd. Om half 8 was de Algemene Ledenvergadering begonnen en daarna druppelden er nog steeds mensen binnen, zodat de notuliste - tot hilariteit van het bestuur - telkens het aantal personen moest wijzigen tot ze aan ruim honderd aanwezigen kwam. Een mooi aantal zoals we vroeger voor corona gewend waren te verwelkomen. Maar dat terzijde.

Een film dus over het reilen en zeilen van ons dorp in de periode van 2017-2022. In de ruim anderhalf uur die volgen, worden we door filmmaker Johan van Eersel meegenomen naar allerlei gebeurtenissen en activiteiten van verenigingen en bedrijven die ons dorp rijk zijn.

We beginnen bij onze heemkundevereniging in het oude gebouw 'Ons Huis' waar we een rondleiding krijgen en waar ook al de plannen worden onthuld voor het nieuwe gebouw. Waar we even later dan ook de feestelijke opening van zien. Hoogtepunten die dag waren de opening van 'Ons Heem' door de ereleden Wijnand Konings en Annie Haverhals. Verder zagen we Thomasvaer en Pieternel in actie en werd de dag muzikaal omlijst door Marijke, Sirena en De Golfbrekers.

Toen namen we deel aan het gesprek met de dialectgroep en kregen we een staartje van een sappig verhaal over Jut en Jul mee, waar men 'naor heuren' zeggen wel duvels kon vangen.

Mooi was ook het fragment waar Jaant Verhagen nog een gedicht voorlas uit eigen werk. Via het evenemententerrein, waar we de mensen van de Zeskamp in volle actie zagen, trokken we zo naar Zidewinde. Waar op Koningsdag de schooljeugd onder leiding van Marijke en Sirena allerlei vaderlandse en andere liederen luidkeels ten gehore bracht. Met name *Dan denk ik aan Brabant* van Guus Meeuwis werd uit volle borst meegezongen. Daarna namen we ook de rommelmarkt van de hervormde kerk nog maar even mee. Gezellig snuffelen en niets nodig hebben, maar toch met volle tassen de markt verlaten. Dit alles ten bate voor de verbouwing van het jeugdcentrum.

Met verbazing zagen we op de Koningsdagen hoe een trekker een biertje tapte en hoe je met een groot kleed achter de trekker kon sleeën.

Een waardige gebeurtenis is toch altijd wel de jaarlijkse dodenherdenking waar vele Sprang-Capellenaars acte de présence geven. Ontroerend blijft het verhaal van burgemeester Kleijngeld over het Joodse onderduikertje Dov Frohman, die bij de familie Van Tilborgh woonde.

Naast het herdenken, vierden we in 2022 ook onze vrijheid. Twee jaar later dan gepland trok er weer een bonte stoet van wagens en voertuigen door ons dorp. Families en inwoners van straten hadden erg hun best gedaan om ons te tonen hoe belangrijk die vrijheid wel niet is.

We lopen met de avonddriedaagse mee richting de haven. In diezelfde haven zien we de goede Sint aankomen. Sint wordt in een snelle auto gezet en naar zijn paardje Ozosnel gebracht, en de echte intocht te paard kan beginnen.

Ook de rijke geschiedenis van ons dorp word niet vergeten. Machiel Treffers klimt met ons mee naar boven in de molen en vertelt over de geschiedenis hiervan. De molen is gebouwd in 1747 en stond in Vrijhoeve. Maar hij werd in 1854 op boomstammen, getrokken door 50 paarden, naar Sprang verplaatst.

Bij Mar Nieuwenhuizen loopt alles op wielen, gezien zijn grote verzameling fietsen en aanverwante spullen die zijn museumpje rijk is.

Van de Hooge Hoeve gaan we via het Wolfseind naar 'James', alwaar de borrel al gereed staat. Daarna neemt Ad Wagemakers ons mee in de schone natuur rondom ons mooie dorpke, waar de beenbreek, zonnedaauw en krabbenscheer groeien en bloeien en zelfs een ijsvogeltje werd gespot.

Via de Hogevaart, waar we nog even de kleppende ooievaars bewonderen, komen we uit in de Samentuinen Vrijhoeve, waar een groep enthousiaste vrijwilligers samen een tuin hebben aangelegd waar van alles groeit en bloeit.

Dan zien we ook de bedrijvigheid in ons dorp, van tuinbouwbedrijven waar Sander Sanders ons de waspompoen en de slangkalebas toont, (zorg)boerderijen en technische bedrijven. Van fietsenmaker tot interieur- en verfwinkel, van Nieuwenhuizen Vlaggen en Masten. Waar we zien dat Koos Nieuwenhuizen tot zijn grote verrassing het predicaat hofleverancier uitgereikt kreeg. En alle andere bedrijven waar we een kijkje mochten nemen.

Sport en vermaak ontbreken ook niet. De drie voetbalclubs SSC, NEO en SV Capelle waar velen op zaterdagmiddag een balletje trappen. Raaktum, jeu de boulesclub en de Magrietruiters waar jong en oud hun sportieve ontspanning zoeken. Ook mogen we niet aan de culturele activiteiten van onze muziekverenigingen en koren voorbijgaan. Marijke en Sirena zorgen voor de muzikale ontspanning. Laudate Dominum voor de zang, en de toneelspelers van het Centrum voor een lach en een traan. Via zwembad Zidewinde, dat in 2018 een record aantal van 55000 bezoekers had, gaan we nog langs de vissers in de haven en de schaatslustigen bij het Capelse Veer.

Basisschool De Rank herinnert ons nog aan alle coronamaatregelen waaraan de school moest voldoen en welke toeren er moesten worden gemaakt om lesgeven mogelijk te maken.

Op het laatst zien we nog in vogelvlucht alle nieuwbouw- en renovatieprojecten die in de afgelopen jaren in het centrum en op Landgoed Driessen gerealiseerd zijn.

Een mooie film die door de jaren heen alleen maar mooier zal worden door alle herinneringen en gebeurtenissen die hierop vastgelegd zijn. In vogelvlucht heb ik u in dit verslag meegenomen door ons dorpke, maar het beste is natuurlijk het geheel zelf te zien. We mogen terugzien op een mooie avond en de thuisblijvers hadden wederom ongelijk.

Dieter Verbeek

Gezocht informatie over gevangenen Kamp Amersfoort

Onze vereniging ontving een verzoek van het Nationaal Monument Kamp Amersfoort om gegevens, foto's of verhalen van personen uit Sprang-Capelle die in Kamp Amersfoort gevangen zijn geweest.

In hun database bevinden zich al enkele personen die geboren zijn in Sprang-Capelle:

Snijders, Johannes	geb. 07-04-1917;	
Snijders, Willem	geb. 02-11-1921;	
Vuuren, Adrianus van	geb. 30-06-1906;	overleden in Hussum op 11-11-1944;
Werther, Marinus	geb. 07-04-1917	

Misschien kent u ook mensen die daar gevangen zijn geweest. Zo mogelijk graag hun gegevens met verhalen en foto's. (zie: <https://www.kampamersfoort.nl/geschiedenis-en-onderzoek>)

U kunt uw gegevens rechtstreeks sturen naar de heer Steven Volp, onderzoeker Kamp Amersfoort: steven-volp1947@gmail.com of uw gegevens afgeven via Piet Pruijssers, Verzetshof 2, Sprang-Capelle (tel. 06-51119776).

100 jaar samenvoeging Capelle, Sprang en Vrijhoeve-Capelle

Maar weinigen van onze leden zullen tijdens de laatste oudejaarsavond of tijdens het vuurwerk op 1 januari stilgestaan hebben bij de samenvoeging van Sprang, Vrijhoeve-Capelle en Capelle. Waarom zou men er ook bij stilgestaan hebben, oudjaarsavond is voor andere zaken bedoeld. Toch was het 100 jaar geleden van 31 december 1922 op 1 januari 1923 waarschijnlijk anders. De gemoederen waren toen verhit en de samenwerking tussen de drie zelfstandige dorpen was ver te zoeken.

Op 1 januari 1923 werden de drie dorpen samengevoegd tot een nieuwe gemeente Sprang-Capelle. Met een nieuwe gemeenteraad en natuurlijk een nieuwe burgemeester.

Dat dit niet zomaar gebeurde, zal duidelijk zijn. Er waren voorstanders en partijen die het er absoluut niet mee eens waren. Dat de berichtgeving in die tijd op een andere wijze plaatsvond, klinkt niet verrassend.

In de huidige tijd zouden Twitter, Facebook, Instagram en talkshows op tv een belangrijk deel van de berichtgeving voor hun rekening genomen hebben. 100 jaar geleden daarentegen waren er de notulen van een raadsvergadering, een publicatie in de Staatscourant, een enkele krant en vooral veel verhalen die mondeling met elkaar gedeeld werden, zodat het niet vreemd was dat er toen ook al nepnieuws de ronde deed.

Deze gebeurtenis is voor onze gemeente een belangrijk moment geweest. De heemkundevereniging besteedt hier graag aandacht aan.

Dat doen we door een interessant verhaal van Piet Pruijssers in de mei-editie van 'Bruggeske' en het inrichten van een expositie in 'Ons Heem', waarin het verloop van de samenvoeging inzichtelijk gemaakt wordt. Hierin worden o.a. een aantal documenten getoond die een beeld geven van hoe de samenvoeging tot stand gekomen is. De expositie is mogelijk gemaakt door de inzet van de vrijwilligers Hans Bakkenist, Chris Verkade en Ad Wagemakers.

De openingstijden zullen vermeld worden in de derde week van mei op onze website, en we verwachten u dan ook graag in 'Ons Heem'.

Wim Konings

Nieuwe aanwinsten

Van mevrouw T. Chabot-Koning ontvingen we twee geïllustreerde themabladen. Eén over '5 jaar Majesteit' van koningin Juliana, een gezamenlijke uitgave van 'Martgriet' en 'Revue'. En een herinneringsalbum, uitgegeven ter gelegenheid van het 40-jarig regeringsjubileum van koningin Wilhelmina. Op zich prachtige verzamelobjecten, maar zij passen niet bij ons verzameldoel, dat puur over ons heem gaat. We zullen de bladen bewaren in ons depot tot we er een bestemming voor hebben gevonden.

Van Sander Sanders kregen we het aanbod om van zijn digitale fotocollectie een kopie te maken. Wim Konings en ik zijn op een morgen bij hem langs geweest en onder het genot van een kop koffie een aantal foto's bekeken. Over elke foto weet Sander wel een mooi verhaal te vertellen. Je zou daar dagen mee kunnen vullen!

In deze collectie zitten ook foto's die niet relevant zijn voor de heemkundevereniging of die al in ons archief aanwezig zijn.

Met hem is afgesproken dat wij uit deze collectie de foto's selecteren die voor de vereniging van belang zijn. Dat dit nog een hele klus gaat worden, zult u wel begrijpen. (Op een van zijn foto's staat het beeldje dat ooit op het Raadhuisplein stond. Ik vraag me af waar dat gebleven is.) Later is van Sander Sanders nog een plastic tasje met krantenknipsels, foldertje, etc. aangenomen. Wat bruikbaar is bewaren we.

Van mr. W Knoop, oud-notaris en oud-bestuurslid (secretaris en voorzitter) van onze vereniging, ontvingen we zijn administratie en stukken van de vereniging uit zijn bestuursperiode. Verder een kaartomslag met de titel 'SPRANGSCHE TIEND Kaart der Tiendplichtige Perceelen', met een groot aantal kadastrale kaarten uit de jaren 1950. Van dezelfde soort kaarten nog een pak met opgerolde exemplaren. De administratie zullen we ontdubbelen en met de kaarten inventariseren en archiveren.

Rina Hoefnagel kwam twee schilderijtjes afgeven. Het zijn ingekleurde foto's in een houten lijstje. Het betreft twee taferelen van een landelijke omgeving. Schattig, maar hebben helaas geen link met onze streek. We zullen daar een passende bestemming voor zoeken. Verder had ze van de wandelsportvereniging (W.S.V.) 'ER OP UIT' te Sprang-Capelle drie wandelboekjes met afgestempelde wandeltochten over de periode 1982-1988; daar zijn er meer van geweest, want het vroegste boekje start op 6.796 km. In totaal heeft ze 7.293 km gelopen. Daarbij drie diploma's voor de winterserie 1965-1968. En tot slot de statuten en het huishoudelijk reglement van de vereniging, gedateerd 14 januari 1961. Deze stukken hebben we gearchiveerd.

De gevers bedanken we weer van harte.

Jan Korpershoek

Zoekplaatje

Op het zoekplaatje van de vorige keer - een huisje aan de Waspiksedijk bij de ingang van Capelle - zijn twee reacties binnengekomen. Van Henk van Oosterhout en Adrie Verhagen. Ik kreeg alleen twee verschillende huisnummers, nl.: nr. 12 en nr. 13 (van Adrie). Na mailwisseling met Adrie bleek dat hij de bewoner van het huis is, haha. De aanvullende informatie over bewoners en burens zal ik bij de betreffende foto's verwerken. Hartelijk dank voor de reacties.

Een nieuw zoekplaatje is deze trouwfoto die uit de nalatenschap van Annie Treffers-Snijders uit de Hendrikus Chabotstraat komt. Twee fotoboeken kwamen bij haar familie terecht en zoals in veel gevallen zijn ook hier geen namen bijgeschreven.

Een aantal foto's is gemaakt van plekken in het dorp. Die zijn aan de vereniging geschonken. Verder foto's van (onbekende) familieleden en vermoedelijk vrienden en/of kennissen. Annies ouders woonden rechts naast het raadhuis, op Raadhuisstraat 62 (afgebroken).

De trouwfoto van dit onbekende stel is naar schatting in de jaren voor WO II gemaakt.

Annie staat daar op als bruidsmeeisje (links).

Verder zijn van deze trouwerij nog amateuropnamen met beelden van de bruiloftsgangers.

Daaruit is ook op te maken dat het huwelijk is voltrokken in het raadhuis alhier.

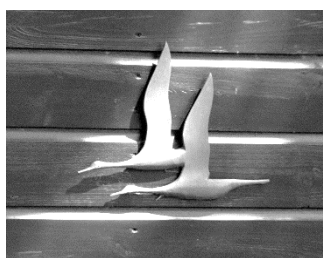

Weet u wie het echtpaar is, dan graag uw informatie inleveren tijdens de openingstijden van 'Ons Heem' of doe daar een briefje in de bus. Maar bij voorkeur per mail bij Dieter Verbeek, pl.verbeek@ziggo.nl, die meer weet over de familie Snijders.

Jan Korpershoek

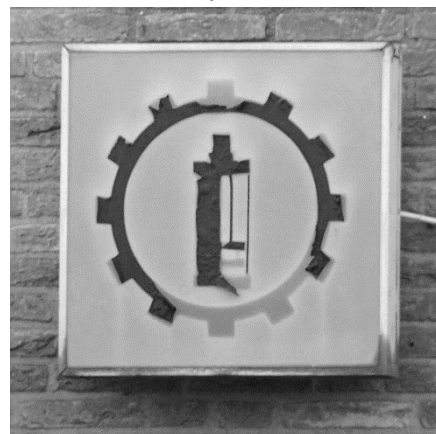
Waar is dit en waar was dat?

Waar was dat?

Het was wel even goed zoeken waar je die sierlijke vogels kon vinden. Moeilijk was het, omdat het maar kleine vogels zijn. En vogels vind je in de lucht en je verwacht ze niet op een mooie houten schutting. Maar toch waren er leden die de vogels gespot hadden op de schutting van Heistraat 242. Ik had verwacht dat de eigenaar van die schutting, ons lid Jan Korpershoek, ook wel mee zou dingen naar de prijs, maar hij vond dat zijn eer te na, denk ik. De winnaar is Jan Boezer,

Van Steenhuijsstraat 31, Sprang-Capelle.
Binnenkort bezorgt Netty Waarts een flesje wijn.

Waar is dit?

Al wandelend of fietsend let ik altijd op details. Het is net of je dan meer geniet van je omgeving. Maar het wordt voor mij wel steeds moeilijker om iets te vinden. Deze keer was ik in het oosten van ons dorp en daar zag ik dit embleem.
Succes ermee!

Bel uw oplossing door naar de redactie van Het Kustersluik, p.a. Netty Waarts, tel. 0416-312210 of stuur een e-mailtje naar nwaarts@home.nl, onder vermelding van 'oplossing puzzel 17.2'.

En vergeet niet uw adres te vermelden.

Onder de goede oplossers wordt een fles wijn verloot.

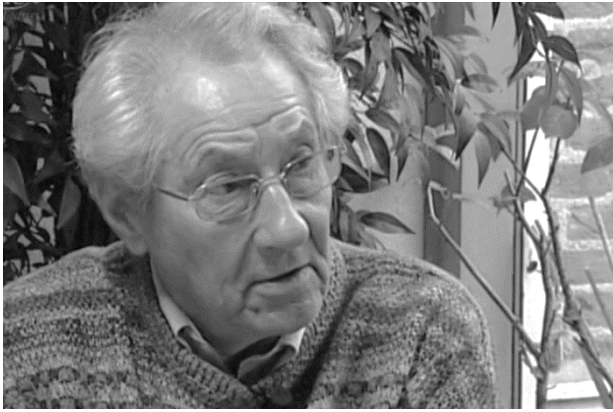
Ad Wagemakers

Kijk regelmatig op de vernieuwde website van de heemkundevereniging Sprang-Capelle: www.heemkundesprangcapelle.nl

Net voor dit Kustersluik naar de drukker gebracht zou worden, kwamen er twee verdrietige berichten bij de redactie binnen. Wijnand Konings en Koos Nieuwenhuizen overleden kort na elkaar. Wijnand en Koos waren belangrijke personen voor onze heemkundevereniging. Op de volgende bladzijde vindt u een 'in memoriam' voor beiden.

De rest van de inhoud van dit Kustersluik is niet aangepast.

In Memoriam Wijnand Konings

Met verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van ons erelid Wijnand Konings.

Wijnand stond aan de wieg van onze vereniging. Samen met de heren Van Prooijen en Rosenbrand nam hij het initiatief tot de oprichting van een heemkundevereniging. Al snel sloten anderen zich daarbij aan.

Hij was de drijvende kracht van de vereniging in die beginjaren. Zijn kennis van de plaatselijke geschiedenis was groot. Velen hebben daarvan gebruik gemaakt. Ook zijn verzameling foto's en kaarten van ons dorp is indrukwekkend.

De waardering voor zijn activiteit als heemkundeman van ons dorp is uitgedrukt in het erelidmaatschap van

onze vereniging. Door zijn kennis en inzet is onze vereniging uit kunnen groeien tot de prachtige vereniging die het nu is.

Wijnand heeft daarmee mede de basis gelegd voor behoud van de historische kennis over Sprang-Capelle.

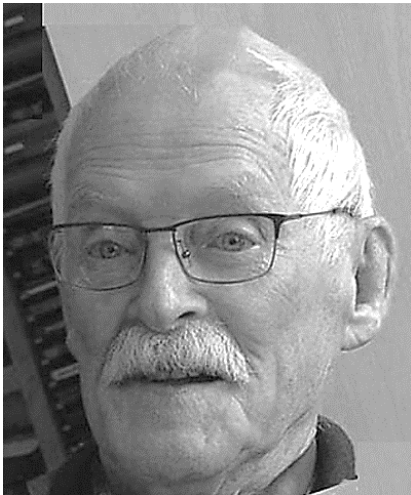
Zijn slechte gehoor verhinderde hem om de laatste jaren bij activiteiten aanwezig te zijn.

Wij missen nu een van de grondleggers van onze vereniging.

Wij wensen de familie alle sterkte toe.

Wim Konings

In Memoriam Koos Nieuwenhuizen

Met verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van ons lid Koos Nieuwenhuizen. Koos overleed op maandag 15 mei 2023. Hij werd in januari 1988 lid van onze vereniging. In 2006 trad hij toe tot het bestuur. In het begin vond Koos het moeilijk om bestuurslid te zijn. Hij wilde vooral veel doen. En dat paste helemaal bij zijn karakter: Koos was een echte doener. Al snel vond hij zijn draai in het bestuurswerk en was bij allerlei activiteiten van onze heemkundevereniging niet meer weg te denken.

Koos was niet alleen een doener, maar zat ook altijd vol ideeën. Daaruit ontstonden regelmatig verhalen voor Het Kustersluik en Bruggeske. Hij verontschuldigde zich weleens met het excuus dat hij niet goed kon schrijven. Maar de redactie van Het Kustersluik, waar hij lid van was, heeft anders ervaren.

Hij heeft heel wat tijd gestopt in het ordenen en registreren van de voorwerpen op de zolder van 'Ons Huis', het oude verenigingsgebouw van onze vereniging.

In het nieuwe gebouw verzorgde hij de bibliotheek. Dat was wat minder intensief werk. Maar Koos bleef altijd enthousiast voor onze vereniging. Een goede ambassadeur, kan je wel zeggen.

Pas nog zijn zijn verdiensten gehonoreerd met de Zilveren Draagspeld van Brabants Heem. Koos was er trots op dat anderen zijn werk voor onze vereniging en de heemkunde in het algemeen waardeerden. Hij was lid van de orde van Oranje Nassau, een blijk van waardering voor zijn verdiensten voor onze dorpsgemeenschap.

Daarbij was Koos een innemende persoonlijkheid die veel zaken gedurende zijn lidmaatschap op een soepele wijze binnen de vereniging heeft kunnen stroomlijnen.

De vereniging zal Koos missen.

Wij wensen de familie alle sterkte toe.

Wim Konings